

ZNÁTE CITES?

CITES

**DO YOU KNOW
CITES?**

Znáte CITES?

CITES je anglická zkratka pro Úmluvu o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin

Jedná se o mezinárodní mnohostrannou úmluvu mezi vládami nezávislých států z roku 1973, která usiluje o to, aby bezohledné a nadměrné získávání volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin pro obchodní účely nezpůsobilo jejich vyhynutí nebo vyhubení ve volné přírodě. Úmluva se nezaměřuje jen na živé jedince, ale také na neživé exempláře a výrobky z nich (např. kožešiny, slonovina, lovecké trofeje nebo sušené byliny a semena rostlin).

CITES reguluje mezinárodní obchod pomocí vydaných povolení, a to i v neobchodním styku (např. dovážení suvenýrů z dovolené).

K Úmluvě se připojilo již 169 států (stav k 10. 10. 2005). V současnosti CITES chrání více než 25 000 druhů rostlin a 5 000 druhů živočichů zařazených do tří příloh podle stupně ohrožení.

- **CITES I** - druhy přímo ohrožené vyhynutím nebo vyhubením, zákaz obchodu (např. panda velká, někteří nosorožci, sloni, sokol stěhovavý, kakadu molucký, amazoňan kubánský, některé druhy orchidejí a kaktusů...)
- **CITES II** - druhy, které by mohly být ohroženy vyhynutím či vyhubením, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl přísně regulován (např. čáp černý, lama guanako, mravenečník tříprstý, kareta sladkovodní, kobra monoklová, sněženky...)
- **CITES III** - zahrnuje druhy ohrožené jen na území určitého státu, který požádal o regulaci obchodu s nimi (např. alexandr malý z Ghany, mrož z Kanady...)

Evropská unie (EU) zařazuje druhy z příloh CITES I – III do příloh A, B, C a D.

Do you know CITES?

CITES is an abbreviation of the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

It is an international multilateral convention among governments of independent states from 1973 that aims to ensure that irresponsible and excessive trade in endangered species does not cause their extinction in the wild.

The convention does not focus on live specimens only, but also on dead specimens and products thereof (e.g. fur, ivory, hunting trophies or dried plants and seeds).

CITES controls international trade by issuing permits for both commercial purposes and non-commercial transactions (e.g., import of souvenirs from holidays).

At the present there are 169 Parties to the Convention, coming all over the world (as of 10 October 2005). CITES Appendices cover more than 25,000 plant species and 5,000 animal species.

Species are listed in Appendices I - III according to the degree of their protection.

- **CITES I:** species threatened with extinction; trade in specimens of these species must be subject to particularly strict regulation in order not to endanger further their survival and must only be authorized in exceptional circumstances (e.g., the Giant Panda, some rhino species, elephants, the Peregrine Falcon, the Moluccan Cockatoo, the Cuban Amazon Parrot, some species of orchids and cactus, etc.)
- **CITES II:** species which could be threatened with extinction if trade in these species is not strictly regulated and monitored (e. g., the Black Stork, Guanaco, Giant Anteater, Pig-Nose Turtle, Monocled Cobra, Snowdrops, etc.)
- **CITES III:** includes species that are protected in at least one country, which has asked other CITES Parties for assistance in controlling the trade as the co-operation of other Parties is needed (e. g., the Ring-necked Parakeet from Ghana, Walrus from Canada, etc.)

The European Union (EU) lists species of CITES Appendices I-III in to four Annexes A, B, C and D.

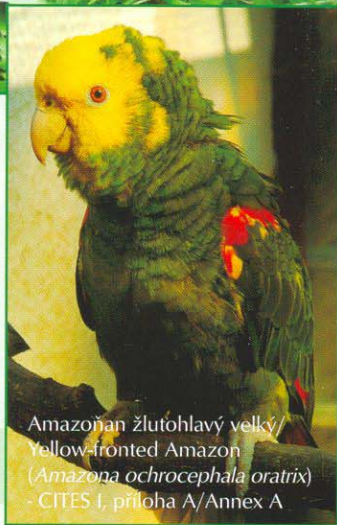
Želva zelenavá/Herman's Tortoise
(*Testudo hermanni*) - CITES II, příloha A/Annex A

Suchozemské želvy nelze bez platných dokladů dovážet jako suvenýr z dovolené. Jsou chráněny úmluvou CITES a chovatel vždy musí prokázat jejich legální původ.

It is not possible to import tortoises as holiday souvenirs without documents. Most tortoises are protected by CITES and their holder is obliged to prove their legal origin.

Odchyt pro obchod přivedl některé druhy papoušků na okraj vyhuby. Dnes jsou téměř všechny druhy chráněny úmluvou CITES a obchodování s nimi musí být regulováno.

Trapping for trade has sent some parrot species to the edge of extinction. Today, almost all parrot species are protected by CITES and trade and their commercial use must be regulated.

Amazonan žlutohlavý velký/
Yellow-fronted Amazon
(*Amazona ochrocephala oratrix*)
- CITES I, příloha A/Annex A

Šimpanz/Chimpanzee
(*Pan troglodytes*) - CITES I,
příloha A/Annex A

Vytvořit vhodné prostředí pro lidoopy je v soukromých chovech téměř nemožné. Ve volné přírodě jsou čím dál víc ohroženi expanzí svých blízkých příbuzných - lidí.

Providing suitable breeding facilities for apes is a nearly impossible task for private breeders. Apes are more and more endangered in the wild by expansion of their near relatives - humans.

Většina orchidejí je dnes již uměle pěstována, přesto jsou všechny druhy chráněné úmluvou CITES a nesmí se s nimi obchodovat bez povolení.

Despite the fact that most orchids are artificially propagated, all species are protected by CITES and trade is prohibited without permits.

Kobra naložená v alkoholu - podivný suvenýr z Asie.
Podobným způsobem končí mnoho ohrožených živočichů i rostlin.

Spirit-pickled cobra - a strange souvenir from Asia.
Lots of endangered animals and plants finish in similar way.

Velcí leguáni jsou nejčastěji ohroženi lovem pro maso, ilegálním odchytem pro obchod a ničením přirozených stanovišť.

Large iguanas are mostly endangered by hunting for meat, illegal catching for trade and by devastation of natural habitats.

Kobra monoklová/Monocled Cobra (*Naja kaouthia*) - CITES II, příloha A/Annex A

Leguán kubánský/Cuban Iguana (*Cyclura nubila*) - CITES I, příloha A/Annex A

Suvenýry na tržišti ve Spojených arabských emirátech/
Souvenirs in market
in United Arab Emirates

Všechny kaktusy jsou chráněny úmluvou CITES.
Díky sběratelské vášni jsou dnes některé druhy
na pokraji vyhubení.

All cacti species are protected by CITES.
Due to collector's passion, some species
are close to extinction.

Tradiční čínská medicína - mnoho výrobků
asijské medicíny obsahuje části chráněných
živočichů a rostlin. V případě, že se jedná
o exempláře CITES, jsou k dovozu nutná povolení.

Traditional Chinese Medicine - many products
of Asian medicine contain parts of protected
animals and plants. In case these species are
covered by CITES, permits are needed for import.

Masová turistika ohrožuje podmořský
svět - množství odebíraných korálů,
mušlí, hvězdic a dalších mořských
organismů ohrožuje stabilitu
pobřežních ekosystémů v turisticky
navštěvovaných oblastech.

Submarine world is threatened by
mass tourism - many corals,
shells,
sea stars and other sea organisms are
collected. Stability of coastal
ecosystems is therefore endangered
in popular tourist destinations.

CITES v EU

Evropská unie (EU) zařazuje druhy z příloh CITES I – III do příloh A, B, C a D. Tyto přílohy zahrnují i některé další volně žijící živočichy a planě rostoucí rostliny vyskytující se přirozeně na území EU. V EU je zakázáno komerční využívání druhů z přílohy A (resp. CITES I). To je definováno jako nakupování, nabízení ke koupi, nabývání pro obchodní účely, veřejné vystavování pro obchodní účely, využívání pro obchodní zisk a prodej, držení za účelem prodeje, nabízení k prodeji nebo převážení za účelem prodeje. Prodejem je míněna jakákoliv forma prodeje a rovněž i pronajmutí, směna nebo výměna. Dovoz některých druhů do EU je zakázán (např. vodní želva nádherná – *Trachemys scripta elegans*).

CITES in EU

The European Union (EU) lists species of CITES Appendices I–III into four Annexes A, B, C and D. Annexes list also some other wild fauna and flora species native to the EU area. Commercial activities in Annex A species (resp. CITES I) at the territory of the EU is prohibited. Commercial activities are defined as the purchase, offer to purchase, acquisition for commercial purposes, and display to the public for commercial purposes, use for commercial gain and sale, keeping for sale, offering for sale or transporting for sale of specimens. Sale means any form of sale and lease, barter or exchange. Import of certain species into the EU is suspended (e.g. Shy Red Eared Slider).

Jestřáb lesní/Goshawk (*Accipiter gentilis*)

- CITES II, příloha A/Annex A

Draví ptáci jsou častým terčem nelegálních aktivit. Všichni evropské dravci a sovy jsou v nejpřísněji chráněné kategorii a komerční aktivity s nimi jsou možné pouze s platnou výjimkou.

Birds of prey are often target of illegal activities. All European birds of prey and owls are strictly protected and their commercial use is possible with a valid certificate only.

Vydal: Vědecký orgán CITES ČR, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky,
Kališnická 4-6, 130 23 Praha 3 • Foto: Adam Kurz, Jindřiška Staňková a Barbora Kaminiecká
• Grafická úprava: QT Studio • Tisk: VAMB Štěchovice • Náklad: 10 000 kusů • Praha 2005

Vydání letáku financovalo Ministerstvo životního prostředí

Základní legislativa CITES v EU:

- nařízení Rady (ES) č. 338/97 ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi - základní předpis CITES v EU
- nařízení Komise (ES) č. 1332/2005 (seznamy druhů A - D)
- nařízení Komise (ES) č. 1808/2001 o prováděcích pravidlech k nařízení Rady (ES) č. 338/97 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi
- nařízení Komise (ES) č. 252/2005, kterým se mění nařízení (ES) č. 349/2003 o pozastavení dovozu exemplářů určitých druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin do Společenství

Legislativa CITES v ČR:

- zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy)
- vyhláška č. 227/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy)

Úloha Agentury ochrany přírody a krajiny ČR v úmluvě CITES

AOPK ČR jako národní vědecký orgán CITES v ČR zabezpečuje:

- stanoviska k dovozu a vývozu (obchod mimo EU)
- stanoviska k vydávání výjimek ze zákazu obchodních činností pro druhy z přílohy "A"
- stanoviska k přemístění jedinců druhů z přílohy "A"
- stanoviska k povinné registraci exemplářů
- spolupráci s ostatními vědeckými orgány CITES

Současně působí jako odborné, soudně znalecké pracoviště a shromažďuje, zpracovává a vyhodnocuje údaje o obchodu s druhy CITES

Kontaktní místa:

Ministerstvo životního prostředí, odbor mezinárodní ochrany biodiverzity (vrcholný výkonný orgán CITES, vydává dovozní a vývozní povolení): Vršovická 65, 100 00 Praha 10, tel.: 267 122 480, cites@env.cz, <http://www.env.cz>

Krajské úřady, správy chráněných krajinných oblastí a národních parků, orgány rostlinolékařské péče - místně příslušné výkonné orgány - udělují výjimky z obchodních činností, provádějí povinnou registraci exemplářů, orgány rostlinolékařské péče vydávají osvědčení pro uměle vypěstované rostliny použitelná namísto vývozních povolení

Česká inspekce životního prostředí, oddělení ochrany přírody (kontrolní orgán, dohlíží na dodržování právních předpisů souvisejících s legislativou CITES): Na Břehu 267, 190 00 Praha 9, tel.: 283 890 308, <http://www.cizp.cz>

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR - oddělení mezinárodních úmluv (vědecký orgán CITES, vydává odborná stanoviska): Kališnická 4-6, 130 23 Praha 3, tel/fax: 222 582 423, e-mail: cites@nature.cz, <http://www.nature.cz>

Kde hledat další informace?

<http://www.cites.org> - oficiální webové stránky CITES

<http://www.unep-wcmc.org> - databáze monitorující stav obchodu s ohroženými druhy (databáze WCMC)

www.eu-wildlifetrade.org - informace o CITES v EU

http://europa.eu.int/eur-lex/en/lif/reg/en_register_15103020.html - text předpisů v angličtině

http://europa.eu.int/eur-lex/cs/dd/reg/cs_register_15103020.html - text předpisů v češtině

Legislative measures on CITES in the EU

- Council Regulation (EC) **No 338/97** of 9 December 1996 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein
- Commission regulation (EC) **No 1332/2005** of 9 August 2005 amending Council Regulation (EC) No 338/97 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein (Annexes A - D)
- Commission regulation (EC) **No 1808/2001** of 30 August 2001 laying down detailed rules concerning the implementation of Council Regulation (EC) No 338/97 on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein
- Commission regulation (EC) **No 252/2005** of 14 February 2005 amending Regulation (EC) No 349/2003 suspending the introduction into the Community of specimens of certain species of wild fauna and flora

Legislative measures on CITES in the Czech Republic

- Act **No. 100/2004** Gazette on the protection of species of wild fauna and flora by regulating trade therein and on further measures for protection of these species and on amendment of several acts (Act on trade in endangered species)
- Decree **No. 227/2004** Gazette on implementation of certain provisions of the Act No. 100/2004 Coll. (Act on trade in endangered species)

Agency for Nature Conservation and Landscape Protection of the Czech Republic (NACLCP) and its status in CITES in the Czech Republic

As National CITES Scientific Authority ANCLP:

- gives opinions for export and import
- gives expert statements for issuing certificates of origin (exemptions from ban of commercial activities) for specimens of species listed in Annex A
- gives opinions for movement of specimens of species listed in Annex A
- gives statements to the registration of certain specimens
- co-operates with other CITES Scientific Authorities
- is a technical and authorized expert body
- collects, works up and evaluates data on trade in CITES species

Contacts:

Ministry of Environment, Department of International Conservation of Biodiversity (CITES Management Authority, issuing of import and export permits), Vršovická 65, 100 00 Praha 10, tel.: +420 267 122 480, cites@env.cz, <http://www.env.cz>

Regional Authorities, Administrations of National Parks and Protected Landscape Areas (other CITES Management Authorities, issuing of certificates of an exemption from the ban of commercial activities, provide obligatory registration of specimens), Phytosanitary Care Authorities (other CITES Management Authorities, issuing phytosanitary certificates)

Czech Environmental Inspectorate, Department of Species Protection and CITES (CITES Enforcement Authority, looks after implementation of CITES legislation): Na Břehu 267, 190 00 Praha 9, tel.: +420 283 890 308, <http://www.cizp.cz>

Agency for Nature Conservation and Landscape Protection of the Czech Republic, Department of International Conventions (CITES Scientific Authority): Kališnická 4-6, 130 23 Praha 3, tel/fax: +420 222 582 423, e-mail: cites@nature.cz, <http://www.nature.cz>

Where to find more?

<http://www.cites.org> - official website of CITES

<http://www.unep-wcmc.org> - database of trade and status of endangered species (WCMC - database)

www.eu-wildlifetrade.org - information on CITES in EU

http://europa.eu.int/eur-lex/en/lif/reg/en_register_15103020.html - legislation in English

http://europa.eu.int/eur-lex/cs/dd/reg/cs_register_15103020.html - legislation in Czech